

Kuzey Kutup Dairesi'nin Ötesinde Bir Konser: Svalbard'da 6 El bir Piyanoda

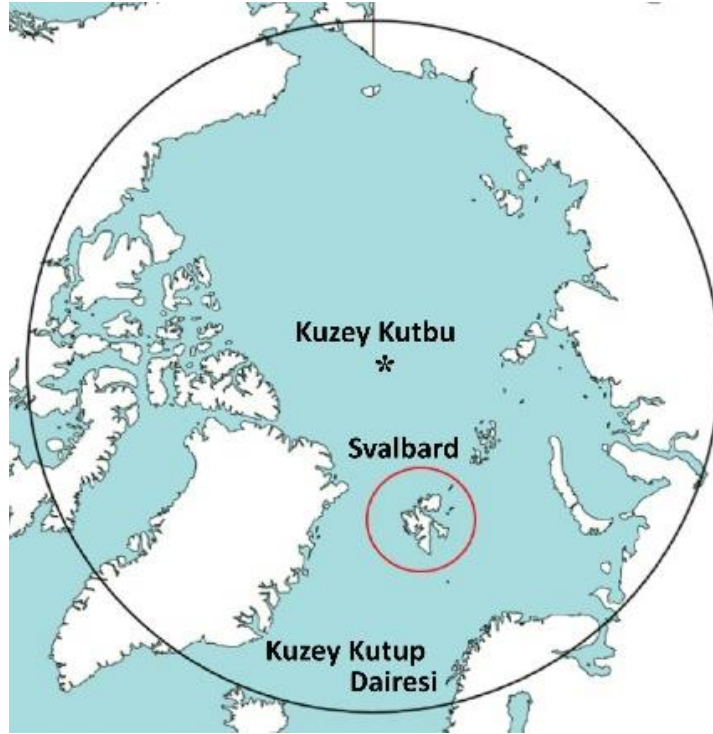
Yayınlanma :16.06.2026 13:48 Güncelleme: 16.06.2026 16:29

ÖMER EĞECİOĞLU
Köşe Yazarı
omer@cs.ucsb.edu

Svalbard, Norveç'e bağlı, Kuzey Kutbu'na çok yakın bir konumda bulunan bir Arktik takımadadır. Dokuz ana adadan oluşan bu bölge, yaklaşık olarak Norveç ile Kuzey Kutbu'nun ortasında yer alır.

Norveç'e bağlı Arktik takımadası Svalbard'ın konumu.

14 Haziran 2026 tarihinde Svalbard'ın idari merkezi ve dünyanın en kuzey yerleşim yeri Longyearbyen'de "6 El bir Piyanoda" başlıklı bir etkinlik icra edildi. Bu konser, sanatsal ve akademik kariyerlerini ABD ve İsveç'te sürdüren üç piyanist, Zeynep Üçbaşaran, Sergio Gallo ve Björn Månsson'un birçok ülkeyi kapsayan "6 El bir Piyanoda" konser turnesi çerçevesinde gerçekleşti.

Sanatçılar bundan önce 6 el piyano repertuarlarıyla ABD, Fransa, İsveç ve Türkiye'de sahneye çıkmış, Türkiye'de 17 Şubat 2026 tarihinde Ankara Erimtan Müzesi sahnesinde ve 19 Şubat 2026 tarihinde Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde verdikleri konserler izleyicilerden büyük beğeni toplamıştı. Sanatçıların 6 el piyano konserleri 2026 sonunda İstanbul'da ve İspanya'nın Malaga şehrinde devam edecek.

Svalbard'ın Tarihi ve İklimi

Dünyanın sürekli yerleşime sahip en kuzey bölgelerinden biri olan Svalbard'ın en büyük adası, *Spitsbergen* adını taşıyor. Bölgenin idari merkezi ise Spitsbergen'de bulunan *Longyearbyen* kasabasıdır. 2.500 nüfuslu Longyearbyen'de yaşayan elliye yakın ulustan insan var. Kasaba adını, kurduğu Arktik Kömür Şirketi'nin başında XX. yüzyılın ilk yıllarında burada kömür madenciliğini başlatan Amerikalı girişimci John Munro Longyear'dan alır. Tarihi balina avcılığı, kürk ticareti ve kutup keşifleriyle bağlantılı olan bölgede Norveç idaresindeki kömür madenciliği, hükümetin son kömür ocağını 2025 yılında kapatmasına kadar sürmüştür. Bir Rus şirketinin çalıştırmaya devam ettiği kömür yatakları ise nüfusu 300 kadar olan Barentsburg adlı yerleşim merkezinde yer alıyor. Çeşitli ülkelerin takımadada faaliyetlerini garanti altına alan hukuki statü ise kırk ülkenin imzaladığı 1920 tarihli Svalbard Antlaşması ile belirlenmiştir.

Longyearbyen'de 14 Haziran 2026 tarihinde gerçekleşen 6 El Piyano konseri, Zeynep Üçbaşaran, Sergio Gallo ve Björn Månsson'u izleyicilerle bir araya getirdi (Foto: Ömer Egecioğlu).

İzole konumundan ötürü Svalbard'da "doğum yapmanın" veya "ölmenin" yasak olduğu şeklinde nükteli şehir efsaneleri var. Bunlar her ne kadar doğru olmasa da bu takımadada doğan çocukların sayısı oldukça az. İki yataklı yerel sağlık kliniği, tedbir mahiyetinde doğum zamanı yaklaşan anne adaylarını anakara Norveç'e gönderiyor. Kayıtlara göre Longyearbyen'deki son doğum, 17 yıl önce burada dünyaya gelen ikizlerin doğumuydu.

Bölgenin iklimi sert Arktik özellikler taşır. Kış aylarında güneş haftalarca doğmaz, yazın ise bunun tersine güneş batmaz. Buna rağmen, nispeten sıcak Kuzey Atlantik akıntılarının etkisi sayesinde aynı enlemde bulunan birçok bölgeye göre daha ılıman kabul edilir.

Vahşi hayvanlar açısından Svalbard son derece zengindir. Bölgede kutup ayıları, deniz aygırları, ren geyikleri, kutup tilkileri ve çok sayıda deniz kuşu yaşar. İnsanlarla kutup ayılarının her an karşı karşıya gelme riski bulunduğundan, yerleşim alanlarının dışındaki birçok yerde silah taşımak zorunludur. Yerel kurallara göre olası bir karşılaşma anında ayıyı önce işaret fişegi tabancasıyla korkutmak gerekmektedir.

Bilimsel araştırmalar Svalbard'ın günümüzdeki en önemli işlevlerinden biridir. Burada iklim değişikliği, buzullar ve kutup ekosistemleri üzerine çalışan uluslararası araştırma merkezleri bulunur. Ayrıca *Svalbard Küresel Tohum Deposu* (bir diğer adıyla "Kıyamet Ambarı"), yerin 120 metre derinliğine inşa edilmiş devasa bir tohum bankasıdır. Bir küresel felaket durumunda gezegenin bitki türlerini korumak ve gıda üretimini yeniden başlatabilmek amacıyla kurulmuştur. Öte yandan bölgede turizm de giderek büyüyen bir sektör haline gelmektedir.

Svalbard'da Kültürel Hayat

Svalbard, nüfusunun azlığına ve acımasız iklim koşullarına rağmen oldukça canlı bir kültür hayatına sahiptir. Klasik müzik etkinlikleri özellikle Longyearbyen'de yoğunlaşır. Nüfus üç bin kişi kadar olduğu için burada verilen konserler haliyle küçük ölçeklidir. Bu konserlerin uluslararası ilgi görmesinin başlıca nedeni takımadanın dünyanın başka bir yerinde bulunmayan coğrafyasıdır.

Svalbard'da klasik müzik faaliyetlerinin yer aldığı mekanlardan biri *Kulturhuset Longyearbyen* adlı kültür merkezidir. Burada vokal programlar, oda müziği konserleri, piyano resitalleri ve küçük çapta da olsa diğer müzik etkinlikleri düzenlenir. Svalbard altı ay gece, altı ay gündüz yaşadığı için burada özellikle kutup gecelerinde ve güneşin hiç batmadığı yaz dönemlerinde verilen tematik konserler önem kazanır.

Svalbard'da sürekli faaliyet gösteren bir senfoni orkestrası yoktur ama Norveç'ten gelen müzik toplulukları burada zaman zaman konserler verir. Kuzey Norveç'in *Arktik Filarmoni Orkestrası* (Arctic Philharmonic) üyeleri ve oda müziği grupları bölgede özel projeler gerçekleştirir. Bazı konserler ise bilimsel araştırma merkezleriyle işbirliği içinde hazırlanır ve Arktik coğrafya, iklim ya da kutup yaşamı gibi temaları işler.

Takımadada düzenlenen kültür festivallerinde caz müziği de önemli yer alır. Özellikle karanlık kış aylarındaki etkinliklerde klasik müzikle beraber caz ve folklor müziği programları da bir arada sunulur.

Piyanistler Björn Månsson, Zeynep Üçbaşaran ve Sergio Gallo konser öncesi Svalbard'ın ikonik kutup ayısı uyarı levhası önünde poz verdi (Foto: Ömer Eğecioğlu).

Dünyanın En Kuzeyindeki Kilise

Bölgedeki önemli müzik mekanlarından biri de *Svalbard Kilisesi*'dir. Askeri olmayan ibadet yerleri arasında konumu dünyanın en kuzeyinde olan bu kilise yalnızca dini törenler için değil, Noel ve yeni yıl konserleri, koro etkinlikleri ve klasik repertuvar programları için de kullanılır. Akustığı özellikle vokal müzik ve oda müziği için uygundur. Zaten yerel korolar Svalbard'ın müzik yaşamında önemli bir rol oynar.

Longyearbyen'deki Svalbard Kilisesi (Foto: Ömer Eğecioğlu).

Bu kırmızı renkli, dik eğimli çatısıyla dikkat çeken kilisenin yapılış tarihi 1921 yılına kadar gider. İkinci Dünya Savaşı sırasında Alman savaş gemilerinin 1943 yılında Longyearbyen'i bombardıman etmesi sonucu tamamen yanıp kül olan yapı daha sonra Hans Magnus adlı Norveçli mimar tarafından tekrar tasarlanmıştır. Yeni kilisenin inşası iki yıl sürmüş ve bina, günümüze kadar hiç bozulmadan gelen modern görünümüne Ağustos 1958'de kavuşmuştur.

Bu kilise köklü geçmişi ile tarihi ve yerel sanatı bir araya getiren bir ana merkezdir. Dışarıdaki zorlu hava koşullarına rağmen kapıları her gün her saat herkese açıktır. Dondurucu bir iklime sahip olan bölgede hem Svalbard halkı hem de turistler için huzurlu ve sıcak bir sosyal buluşma noktası, aynı zamanda da bir kültür mekanı işlevi görür.

Svalbard'da 6 El bir Piyanoda

14 Haziran 2026 tarihinde bu ilginç atmosferde Svalbard Kilisesinde gerçekleştirilen "6 El bir Piyanoda" konserini izledim. Bu özel etkinlikte Zeynep Üçbaşaran, Sergio Gallo ve Björn Månsson, bu sıra dışı coğrafyada izleyicilere unutulmaz bir müzik deneyimi yaşattı. Romantik ve Çağdaş Dönem'in seçkin bestecilerinden eserlerin seslendirildiği konser izleyicilerden büyük beğeni topladı.

Program

Askeri Marş (Uyarlayan Émile Decombes)	Franz Schubert (1797-1828)
Room-Music-Tit-Bits No. 6 Zanzibar Gemici Şarkısı	Percy Grainger (1882-1961)
Sevil Berberi Uvertürü (Uyarlayan Henri Hausser)	Gioachino A. Rossini (1792-1868)
J. A. Anschütz'ün Altı El Bir Piyano İçin Üç Transkripsiyonu No. 1 Intermezzo-Gavotte de MIGNON No. 2 Pizzicati de SYLVIA No. 3 Passepied du ROI S'AMUSE	Ambroise Thomas (1811-1896) Léo Delibes (1836-1891)
Vals ve Romans, La Majör	Sergei Rachmaninoff (1873-1943)
I. Stravinsky, S. Prokofiev ve D. Şostakoviç'e Saygı	Alfred Schnittke (1934-1998)
Ménage à Trois	Jacques Castérède (1926-2014)
Carmen Suite No. 1 (Uyarlayan Jakub Kowalewski) I. Prelude II. Aragonaise III. Intermezzo IV. Seguedille	Georges Bizet (1838-1875)

V. Les dragons d'Alcala
VI. Les Toréadors

Sanatçılar bis olarak W. A. Mozart'ın ünlü Türk Marşı'nın Renaud de Vilbac tarafından altı el için yapılan uyarlamasını seslendirdiler.

Heyecanla izlenen dinletinin en tatmin edici yönü salonu dolduran dinleyicilerin büyük ölçüde gençlerden oluşmasıydı.

Björn Månsson, Sergio Gallo ve Zeynep Üçbaşaran Svalbard konseri öncesi (Foto: Ömer Eğecioğlu).

Sanatçılar Hakkında

Longyearbyen'de "6 El bir Piyanoda" dinletisini gerçekleştiren piyanistleri kısaca tanıtalım.

Zeynep Üçbaşaran

Müzik eğitimine İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda başlayan, ardından Budapeşte Franz Liszt Akademisi ile Freiburg'da eğitim alan ve doktorasını Southern California Üniversitesi'nde tamamlayan Zeynep Üçbaşaran, uluslararası ödüllere sahip bir piyanisttir. Kayıtları arasında Mozart'ın tüm piyano sonatları ve varyasyonları, Chopin'in eserleri ve Naxos'tan çıkan Saygun albümleri yer alır. Saygun'un Op. 73 *Poem* yapıtının üç-piyano prömiyer kaydını gerçekleştirmiştir. Liszt'in 1847 İstanbul konserleri programı, 2011'de TRT ve EBU iş birliğiyle Avrupa radyolarında canlı yayınlanmıştır. "*Liszt İstanbul'da*" albümü bulunan sanatçının Naxos'tan çıkan son albümü ise Liszt'in İstanbullu öğrencisi Faik Bey Franz Della Sudda'nın piyano eserlerini içermektedir.

Sergio Gallo

Liszt ve çağdaşları üzerine uzmanlaşmış Steinway Artisti Sergio Gallo, Paris Avrupa Konservatuarı ve Budapeşte Franz Liszt Akademisi gibi seçkin kurumlarda eğitim almıştır. Carnegie Hall dahil dünya çapında prestijli sahnelerde konserler veren, ustalık sınıfları düzenleyen sanatçı, uluslararası orkestralarla sahne almıştır. Brezilyalı bestecilerin eserlerini de içeren albümleri, *Gramophone* ve *BBC Music Magazine* gibi yayınlardan büyük övgü toplamıştır. İlk radyo performanslarını 1986'da São Paulo, 1988'de Paris'te gerçekleştiren Gallo, Türkiye'de de konserler vermiştir. Sanatçı, Georgia State Üniversitesi ve Rocky Ridge Müzik Akademisi'nde öğretim üyeliği yapmaktadır.

Björn Månsson

Göteborg Müzik Üniversitesi mezunu Björn Månsson, İsveç'te ve uluslararası alanda tanınan bir solo ve oda müziği piyanistidir. İlk resitalini 1984'te Göteborg'da veren sanatçı, Paris'te Vlado Perlemuter ile çalışmış; Tatiana Nikolayeva ve Hans Leygraf gibi isimlerin ustalık sınıflarına katılmıştır. Ingesund Müzik Üniversitesi'nde piyano, metodoloji ve teori dersleri veren Månsson, öğretim kariyerine Hvitfeldtska Musikgymnasiet bünyesinde devam etmektedir. Başta İsveç Ulusal Radyosu olmak üzere Fransa, İtalya, Almanya ve Polonya gibi birçok ülkede konserler veren Månsson, aktif müzik yaşamını başarıyla sürdürmektedir.

14 Haziran 2026 tarihinde Svalbard'da altı el piyano konseri veren üç sanatçının ilk piyano eğitimini aldıkları şehirler: Zeynep Üçbaşaran (İstanbul, Türkiye), Sergio Gallo (São Paulo, Brezilya), Björn Månsson (Göteborg, İsveç).

Ömer Eğecioğlu
Santa Barbara, CA, ABD
omer@cs.ucsb.edu